

30.10.2014

Liikenne- ja viestintäministeriölle

Viite: Lausuntopyyntö LVM/1518/03/2014

Elisa Oyj:n lausunto hallituksen esitys sähköisestä tunnistamisesta

Elisa Oyj (Elisa) kiittää mahdollisuudesta lausua valtiovarainministeriön ja liikenne- ja viestintäministeriön yhteistyönä valmistelemasta muutoskokonaisuudesta vahvasta sähköisestä tunnistamisesta annettuun lakiin ja tähän liittyvästä valtioneuvoston asetuksesta.

Elisa haluaa myös kiittää valmistelijoita ammattitaitoisesta, avoimesta ja tasapuolisesta valmistelutyöstä. Huomioiden kokonaisuuteen liittyvä monimutkaisuus työryhmä on kyennyt huomioimaan ja kokoamaan eri toimijaryhmien näkemyksiä erinomaisella tavalla. Ehdotus myös selkeyttää yksityisten toimijoiden ja valtion rooleja kansalaisille tuotettavien markkinaehtoisten tunnistuspalveluiden tuottamisen osalta.

Lausunnon keskeinen sisältö

- Ehdotuksessa on kattavasti käsitelty kaikki keskeiset toiminnan osa-alueet; toteutuessaan ehdotus parantaa sekä selkeyttää merkittävästi tunnistamismarkkinoiden toimintaa ja parantaa kansallista kilpailukykyä ja kehitysmahdollisuuksia sähköisten palveluiden osalta.
- Elisa kannattaa ehdotettua laajaa luottamusverkostoa, johon kaikki lainmukaiset vahvan sähköisen tunnistuspalvelun tarjoajat veloitetaan liittymään.
- Tunnistuspalveluiden tarjoajilla tulee olla mahdollisuus osallistua uuden luottamusverkoston hallinnointikäytäntöihin sekä toiminnan ohjaamiseen Ficom ry:n lausunnon linjausten mukaisesti.
- Sähköisen ensitunnistamisen ehdotetut säädösmuutokset ovat kannatettavia, kuitenkin ehdotettu enimmäishintataso on haitallisen korkea ja voi hidastaa markkinan kehittymistä.
- Ehdotuksen sisältämä uusi Väestörekisterikeskuksen (VRK) tarjoama käyttäjän voimassaolotarkastus on ehdotetussa muodossa tarpeettoman raskas toimenpide huomioiden kyselyn avulla saavutettavissa olevat hyödyt.

The logo for Elisa, featuring the word "elisa" in a stylized, lowercase, blue font.

30.10.2014

Tunnistusmarkkinoiden kehittämisestä

Vahvan sähköisen tunnistamisen nykytila on kuvattu ehdotuksessa riittävällä laajuudella. Suomessa vallitsee kokonaisuutena varsin hyvä tilanne sähköisen tunnistamisen osalta. Sähköiset tunnistamispalvelut ovat laajassa käytössä eri toimijoiden osalta, aktiivisten käyttäjien määrä on hyvässä kasvussa ja luottamus eri toimijoiden osalta järjestelmään on hyvä.

Suomalaisen tunnistusmarkkinan ongelmana on kuitenkin ollut käytössä olevien tunnistuspalveluiden ja yhteentoimivuuden hidas kehittyminen. Digitalisaation myötä tästä voi tulla Suomen kansainvälisen kilpailukyvyyn kannalta kriittinen menestystekijä. Suomalaisten asiointipalveluiden ja elinkeinon elämän kilpailukyky voi heikentyä, mikäli uuden sukupolven tunnistuspalveluita ei nopeasti saada laajaan käyttöön.

Elisan näkemyksen mukaan ehdotettu luottamusverkosto parantaa tunnistusmarkkinan toimivuutta. Luottamusverkoston syntyminen mahdollistaa digitaalisten palveluiden nopean ja laaja-alaisen kehittämisen sekä julkishallinnossa että yksityisellä sektorilla ennakoitavissa olevin kustannuksin ja hyödyntämällä asiakaskäyttäytymisen tuntemusta sekä uusimpia saatavilla olevia teknologioita. Vahva sähköinen tunnistaminen helpottuu esityksen muutosten myötä myös parantuneen yhteentoimivuuden ansiosta. Tämä johtaa edelleen merkittävästi parempaan asiointin turvallisuuteen ja käytön helppouteen vahvan tunnistamisen käytön laajetessa merkittävästi nykytasolta useampiin asiointipalveluihin.

Ensitunnistamisesta

Kansallisen kilpailukyvyyn kannalta on ensiarvoisen tärkeää saada kansalaisten käytössä olevien turvattujen tunnistusvälineiden kanta uusiutumaan viipymättä. Uuden sukupolven tunnistuspalveluilla mahdollistetaan digitalisaation hyötyjen syntyminen täysimääräisesti, kanavariippumaton ja turvallinen sähköinen asiointi sekä kiihdytetään markkinan kehittymistä laajemminkin luottamuspalveluiden ja sähköisen asiointin markkinassa. Samalla estetään tunnistautumisen standardin siirtyminen heikommin turvatuille alustoille, kuten esimerkiksi sosiaalisen median tarjoamille heikon tunnistamisen ratkaisuille.

Sähköisen ensitunnistamisen saatavuus on keskeisen tärkeää toimivan ja kustannustehokkaan tunnistusvälineiden jakelun kannalta. Sähköinen ensitunnistaminen myös mahdollistaa kansalaisille

The logo for Elisa, featuring the word "elisa" in a stylized, lowercase, blue font with rounded letters and a slight shadow effect.

30.10.2014

tasapuolisen ja kohtuuhintaisen asiointimahdollisuuden välineen hankinnan yhteydessä riippumatta asuinpaikasta.

Ehdotuksen periaatteet ovat kannatettavia liittyen ensitunnistamisen ketjuttamiseen. Elisa esittää kuitenkin, että jatkovalmistelun yhteydessä pohdittaisiin mikä on kohtuullinen maksimihinta ensitunnistamisesta. Ehdotettu enimmäishintataso voi nostaa sähköisen ensitunnistamisen kustannustasoa ja tällä saattaa olla markkinan kehittymisen kannalta haitallisia vaikutuksia.

Käyttäjän voimassaolotarkastuksesta

Elisa kannattaa kaikkia niitä toimenpiteitä, joilla perustellusti parannetaan kansallisen tunnistusjärjestelmän toimivuutta, tehokkuutta ja turvallisuutta. Nykyisen tunnistuspalvelun osalta on tunnistettu kehittämiskohteina mm. seuraavat tilanteet: kansalaisen nimenmuutos, kuolintiedon välittyminen ja hetu:n muuttuminen. Tietojen päivittyminen on jo ratkaistu kattavan väestötietojärjestelmän (VTJ) avulla. Elisa pitää hyvänä toimenpiteenä VTJ:n aseman edelleen selkeyttämistä sekä kansalaiselle selkeän, virallisen ja ajantasaisen sähköisen identiteetin käyttöä markkinaehtoisen tunnistuspalvelun perustana.

Ehdotettu käyttäjän voimassaolotarkastus ei kuitenkaan tuo merkittävää parannusta nykytilanteeseen. Uuden sulkulistaa muistuttavan palvelun tuominen jo toimivien sulkulistojen rinnalle vaikuttaa keinotekoiselta ratkaisulta, johon perusteettomasti käytettäisiin eri toimijoiden rajallisia resursseja saamatta välittömiä ja kiistattomia hyötyjä.

Elisa ehdottaakin, että ehdotetusta käyttäjän voimassaolotarkastuksesta jokaisen tunnistustapahtuman yhteydessä luovutaan. Vaihtoehtona tälle uuden luottamusverkoston toimijat yhteisesti Viestintäviraston kanssa tekevät erillisen selvityksen niistä toimenpiteistä joiden avulla voidaan kustannustehokkaasti lisätä tunnistusjärjestelmän tietojen ajantasaisuutta tilanteissa joissa tämä tarve ilmenee.

Elisa Oyj

Anssi Okkonen

Johtaja, Yritysassiakkaat - Asiakasvuorovaikutuksen ratkaisut

